

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

severat. Ne tamen aliquid à receptâ tum in Scholis & Ecclesiâ Augustini sententiâ doceret, hæc voluntatis flagitia peccata esse negat, quia sint sine potestatis effectu, id est, ut ego intelligo, quia DEUM perpetuò punientem neque lædant, neque proximum exemplo offendant, qui, si in gloriâ sit constitutus, isthanc perviciam sine animi commotione intueatur, sin in inferno, ex participatione criminis pari quoque pœnâ afficiatur. Denique cum peccatorum omnium maximum, blasphemiam, peccatum esse inficari, durum videretur, quasi corrigens seipsum, peccatum esse, sed non meritum pœnæ, concedit: de quo, ex iis, quæ circa Scholasticorum sententias dicturi sumus, judicari poterit.

XII. Recensuimus hæctenus Ecclesiasticorum in antiquitate Doctorum varias de propositâ quæstione sententias: dispiciendum nunc porro est, quid Theologi Scholastici, qui licet sermone barbari, acutissimi tamen philosophi fuerunt, censente in Epistolâ ad Kirchmannum Chemnitio, de eadem fuerint opinati.

XIII. Igitur Petrus Lombardus, qui primus degenerantem à veteri puritate Ecclesiam in ordinem redigere, scripto sententiarum ex vetustis Patribus, in primis Augustino, confarcinarum libro, ad laboravit, libro IV. distinet. L. c. i. de statu & conditione damnatorum & malorum post iudicium, quantum ad rationem & voluntatem, hanc format quæstionem: *Si mali in inferno peccabunt?* Deque eâ hunc in modum disputat: *Hic oritur quæstio ex præmissis ducens originem. Supra enim Augustinus loquens de malis in inferno damnatis & bonis in caelo glorificatis, dixit: quod nec bonis voluntas nec malis facultas esse peccandi poterit. Et de bonis quidem constat, sed de malis, à quibus voluntatem malam non removeret, quaritur: quomodo sit verum, eos non peccare, cum malam habeant voluntatem? Quidam autem illam voluntatem non esse peccatum, sed supplicium tantum. Alij verò peccatum esse fatentur, sed per illud eos non mereri aliquam pœnam, quia non est locus merendi. Illud ergo peccatum dicunt, non esse meritum supplicij, sed supplicium mali meriti, quod in hac vitâ præcessit. De hoc autem Augustinus ita dicit: Tempus acquirendi vitam eternam: Verba allegavimus supra, S. IV. quibus subjicit Magister: Ex his apparet, reprobos in inferno penitentiam sic gesturos, ut per eam pravam voluntatem non deserant: & illa maligna voluntas erit eis ad cumulum pœnæ, per quam tamen non merebuntur, quia*
nul-

Nullus meretur, nisi in hac vita. Henricus Gorichem, Lombardi interpretes, hæc breviter ita exponit: *Sententia Magistri stat in tribus propositionibus, quarum prima est hæc: Mala voluntas damnatorum, prout existit extra merendi statum, est pœna & non culpa nec peccatum.* Hanc Magister insinuans, querit primo: *utrum verum sit, quod dicit Augustinus, quod in malis & damnatis non est facultas peccandi, cum tamen continue habeant malam voluntatem?* Et respondet secundum quosdam, quod illa mala voluntas non est peccatum, sed pœna. Secundum alios verò, est culpa, sed per eam nihil demerentur, quod non sunt in statu demerendi. Magister autem primam opinionem approbat, scilicet, quod talis voluntas sit pœna: quod, sicut cedit bonis ad gloriam, quod non possunt habere malam voluntatem, ita malis in pœnam, quod non possunt habere bonam voluntatem.

XIV. Vixit Petrus Lombardus seculo post natum Christum duodecimo, Parisiensem Episcopatum adeptus, connivente Philippo, ejusdem Ecclesie Decano, Fratre Regis Francorum, qui, ut dicunt, electionem suam concessit eidem; ita supplementum Chronici Sigberti Gemblacensis, ad ann. M C LX. Cujus sententiæ ab eo tempore in Christianorum Scholis, præter articulos XXVI, in quibus Magister à Scholasticis Doctoribus rejici solet, seu, ut illi loquuntur, *communiter non tenetur*, velut oracula quædam publicè tradebantur, & in sequenti tempore, etsi scisis in sectas, è quibus eminent Thomistæ & Scotistæ, Suareziani & Vasquetiani, ejus asseclis, magnâ & incredibilem Commentariorum mole, in quibus denique ipsi Pontificii, Melchior Canus, Dominicus Soto, Alphonsus Salmeron, aliique methodum & dicendi artem, tantæ confusionis & obscuritatis pertæsi desiderarunt, exponebantur. Nos unius tantum alteriusque, qui nunc nobis ad manus est, sententiam audiemus.

XV. Igitur Eustachius Bonaventura, Alexandri Alensis, primi in Magistrum Commentatoris, discipulus, qui obiit idus Julii, Ann. M CC LXXIV. Eccl. Rom. Cardinalis & Ordinis Minorum Generalis, *cujus doctrinâ mirificè delectatum esse Clementem IV. P. P. Platina refert, & quem Johannes Gerson, Cancellarius Parisiensis, recensente in præfixâ operi commendatione Jacobo Wimphelingo, Sletstatensi Theologiæ Doctore, singulariter inter omnes Doctores Catholicos, (pæce omnium salvâ) idoneum & securissimum ad illuminandum intellectum & ad inflammandum affectum, judicat; Magistri quæ-*